

МОЯ СІМ'Я

СТОРІНКА ДЛЯ
МАТУСЬ І ТАТУСІВ
У ПОМІЧ

СІМЕЙНІ «СЕКРЕТИ»

МОЛОДИМ СІМ'ЯМ ДОПОМАГАЙТЕ І НЕ ЗАВАЖАЙТЕ ЖИТИ, -

радить свекрухам жінка, яка з невісткою у мирі і злагоді під одним дахом уже майже 20 літ

Надія Гайдучук - багатодітна мама з Велимчого. Разом з чоловіком Василем народили і виховали шестеро дітей, нині втішаються внуками, яких мають сімнадцятеро. На перший погляд - звичайна сім'я, така, як тисячі. І, здається, не заслуговує на якусь особливу увагу. Але виокремити від інших її можна тим, що батьки живуть в одній хаті, під одним дахом разом з сином, невісткою та трьома внуками і, кажуть, жодного разу не сварились, не підвищили голос, не показали агресивно якогось невдоволення - все спокійно, хороше і у мирі.

Почікавши у Надії, хто ж такий мудрий у них, що ухитряються у великій злагоді жити?

- Напевно, всі, - почула у відповідь. - Невістка, Богу дякувати, дуже хороша. З перших днів ми з нею разом і разом - поговоримо, порадимось і вирішимо, що робити, де і коли сіяти чи зібрати. Відразу, коли вона прийшла до нас, мої діти навіть ревнували до неї, а потім звикли. З перших днів вона до нас: "Мамо, тату", і не вимушено, а з теплотою у душі. Тож і я старалася до неї хороше. На початку, то на мені кухня була, а потім мало-помалу, вона ж молодша, взяла у свої руки куховарську роботу. І зварить, і спече - смакота, і законсервує будь що - господиня в цьому прекрасна. І до порокот вона вже швидше, і до корови. Отак з роботи, і взяла в свої руки господарство, хоч я завжди поряд з нею,

допомагаю, але ніколи не переверіла, як зробила вона, не командувала нею, що зробити. Якоюсь то, Богу дякувати, дружно. Якщо щось підрубити треба, підшити, то вона: "Мамо, я Вам роботу знайшла, ось підрубить...". Навіть, якщо щось не так, я завжди змовчу, і вона вмє змовчати. А Василь з батьком раду тримають, якщо щось не так, то тільки й того, що син може сказати з певною ноткою в голосі "Тату!". Дай Бог всім так жити, як ми живемо із сином і з невісткою. Колиш священик нашу хату освячував, то порадив: "Молодим допомагайте жити, але не заважаєте". Ці слова мені закарбувались і за цим принципом стараємося жити.

Надія Михайлівна - одначка у мамі була. Без батька зростала. Проживала на хуторі, як пригадує, і бідно, і важко. Вийшла заміж, ще й сімнадцяти не було. Пожила з тиждень у невісткою, як свекор-вдівець пішов у приїми до односельчанки, і Надія залишилась у свої аж надто молоді літа повноправною господинею на все нажите господарство, правда, потім побудували нову хату. А через місяць у Гайдучуків були проводи - молодого чоловіка забрали в армію служити на довгих два роки, і залишилась Надя одна. Та, аби не була сиротою у чужій хаті, на допомогу з клунком у руках прийшла мама, та так і залишилась жити у донь-

Василь, Надія та Олена Гайдучуки (зліва) разом з двоюрідними сестрами та братом Надії і його дружиною

ки. Наді добре було з мамою, можна було опертись на її жіночку мудрість і поміч. А поряд жила ще й тітка, якій доля на вділила ні доньки, ні сина, тож і вона горнулася до молодшої сестри Гайдучуків. Серед близької рідні Надії були її двоюрідні брати та сестри, яких всього шестеро, - вони для неї і по сьогодні найрідніші. І в горі, і в радості - разом.

Коли народжувались дітки одне за одним, Надія думала не про те, як важко буде їх поставити на ноги, а про те, що у них є брати і сестри, що буде з ким розділити радість, а якщо біда - поплакатись у когось на плечі. І сьогодні втішається, що живуть діти у мирі і злагоді між собою, завжди допоможуть, підставлять плече сестричці чи братові.

Сім'ю Гайдучуків добре знають у селі. Надія довгий час працювала на цегельному заводі, а Василь майже із сорокарічним стажем водія, працював то в місцевому колгоспі, то в Ратному у сільгосптехніці та ПМК - підвозив людей на роботу і з роботи. А вже перед самою пенсією знову у колгоспі. Хоч і славна сім'я у труді, та про-

славилась вона на все село пісню. І мама співає - вона активний учасник різних концертів, які відбуваються у селі, співає переважно українські народні у фольклорному гурті "Велимченочки", співають і усі її діти. Вони всі були у складі дитячого зразкового фольклорно-етнографічного колективу "Золота криниця". Співають вони і нині. Але лише один із синів, Сергій, вибрав музичну дорогу у самостійне життя - він вчитель музики та співав. Він та його сестри Тетяна, яка також є багатодітною мамою, і Валя - учасники фольклорного колективу "Горлиця", знаного в області. Співають і внуки. Якби ж ви почули, як гарно співають усі разом, у родинному колі! Заслухаєшся, замилуєшся. Не так давно Надія, Сергій та Тетяна з сином дарували чудовий настрій землякам під час свята села у Велимчому, виконавши декілька гарних пісень. І мамі, і її дітям ширю аплодували односельчани та їхні гості.

Зрозуміло, що в кожній мамі і в кожного батька найбільша радість - діти та внуки, коли все благополучно. Але так важко прожити, щоб все було на най-

кращому рівні. Бо в кожній сім'ї є якісь проблеми, негаразди, питання, які важко вирішити. Кажуть, без цього не можна прожити. Але добре, якщо на проблемах не зациклюєшся, а стараєшся бачити і брати від життя все хороше, все прекрасне - тоді і світ миліший. У сім'ї Гайдучуків всі оптимісти і з радістю, незважаючи ні на що, йдуть по життю.

Немає такого місяця, щоб Надія всиділа вдома і не поїхала до дітей, і не просто в гості, а щоб їм в чомусь допомогти. Їздить і батько, але мама частіше. Тим більше, що Надії немає турботи, на кого ж покинути господарство - на те є молода господиня. А проживає троє їхніх дітей в одному селі неподалік Луцька. Одна дочка разом зі своїм сином мешкає у Луцьку, а найменший син Гайдучуків у сусідньому селі Теклині. Тато їздить до них, щоб допомагати по господарству, у будівництві, а мама в основному їде у поміч, коли потрібно наглядати за внуками. А це й їй в радість, і в задоволення, бо у внуках - щастя.

Валентина БОРЗОВЕЦЬ

ПОРАДИ ПСИХОЛОГА

ЯК ВБЕРЕГТИ ШЛЮБ І ПОДОЛАТИ СІМЕЙНУ КРИЗУ

* Варто пам'ятати, що матеріальні труднощі можуть бути тимчасовими і вони не вартують того, щоб розлучитися. Більше терпіння і розуміння. Варто інколи ставити себе на місце партнера, щоб зрозуміти ситуацію з його точки зору.

* Кожен член сім'ї має саморозвиватися і вдосконалюватися, як внутрішньо, так і в питанні творчості, роботи тощо. Якщо один член сім'ї працює над собою і розвивається, а інший зупинився, то конфлікти неминучі. Тому важливо мати захоплення, як спільні, так і окремі, друзів, свої власні справи.

* Зрада - це провина обох партнерів, а не лише того, хто "сходить наліво", адже в сім'ях, де є любов, довіра і взаємоповага, зрада - явище вкрай рідкісне. Саме тому зраду варто пробачати, радять психологи. А для цього потрібно розібратися з причинами такого вчинку, заспокоїти і не робити поспішних рішень, а тим паче вчинків.

* У кризові моменти варто сісти і подумати, чим саме вас колись приваблювала людина, згадати про відчуття любові до неї, як ви відчували на початку сімейного життя, проаналізувати, що змінилось з того моменту, і спробувати відновити це.

* У кризові періоди обидва партнери потребують уваги, розуміння, спокою, довіри. І варто пам'ятати, що не буває таких ситуацій, де винен лише один член сім'ї, адже сімейні пари утворюються за принципом "дзеркального відображення".

НЕВИГАДАНИ ІСТОРІЇ

ЩАСТЯ В ПОТРІПАНІЙ КОВДРОЧЦІ

Був зимовий надвечір. Олеся поверталася з роботи додому. Думки про минуле перехоплювали одна одну, ніби кадри перемотувалися в голові – біла сукня, весілля, така бажана вагітність, викидень, звістка про безпліддя, постійні сварки і зрештою – рішення суду про розірвання шлюбу.

Раптом почула десь неподалік дитячий плач. Роззирилася, але одразу нічого не вгледіла – вже сутеніло. Стала прислухатися. Ноги самі понесли в тому напрямку, звідки долинав пронизливий дитячий крик. За контейнером для сміття лежав згорточок, у якому плакало дитя. Жінка похапцем підняла дитячко, загорнувши в стару, потріпану ковдрочку, притулила до себе і поспішила додому. Коли на решті зачинила зсередини двері квартири, глибоко видихнула і впевнено сказала:

- Мамо, зустрійай, я не сама прийшла.

В очікуванні побачити майбутнього зятя Ольга Василівна вийшла з кімнати, але коли вгледіла на руках у доньки дитя, мало не обімліла:

- Ти що, вже зовсім з глузду з'їхала зі своїм викиднем? Тепер безхатченків додому приносити будеш? Де ти його взяла? Віднеси туди ж, негайно!

- Ти ще не знаєш, що трапилось, а вже мене за поріг виставляеш! Вислухай спочатку!

Олеся швидко розповіла матері, де взяла дитину, і повідомила, що для початку треба побачити, чи все із немовлям в порядку, а вже потім вона вирішить, що робити далі.

Олеся розгорнула ковдрочку. На неї маленькими тендітними оченятами дивилася мила дівчинка з темним густеньким волоссячком, червоними від холоду щічками і носиком. Вона нервово перебирала ніжками і ручками та, здавалося, жінка все розуміла. У кутику ковдрочки знайшла шматочок паперу, на якому було написано: «Я не можу залишити її собі. Мене ніхто не розуміє. Якщо її хтось знайде, хай стане мамою для неї і дасть їй краще життя, ніж я. Ще я б хотіла, щоб її назвали Катєю, так звали бабусю, яка виховала мене».

- Зокулька, - зітхнула Олеся, поклавши папірця на стіл, попросила маму, щоб та наглянула за дитям, і побігла в аптеку. За кілька хвилин повернулася з упаковкою памперсів та коробкою суміші для годування. Поки готувала їжу для дитяти, мама намагалася перекопати її, що треба віддати дитину відповідним службам. Невідомо ж, хто її батьки і взагалі, чи ця дитина здорова. Олеся схвально кивала головою, а сама думала, що ж зробити, щоб дівчинка залишилася в неї.

Наступного дня вона зателефувала на роботу, сказала, що захворіла, взяла на руки дитя і попрямувала у соціальні служби. Вона мусила щось робити. Довга процедура оформлення дитини забрала багато часу. До того ж виявилось, що просто так забрати її вона не може. Вирок – неодружена. Проте до знайдення нових батьків для дитини Олеся таки впростила залишити дівчинку в неї. Обстежила в лікарні, маля виявилось абсолютно здоровим, лікарі констатували, що народилося в сорочці, адже від переохолодження маленький організм не постраждав.

Олеся перестала спати ночами. З її голови не йшла одна-єдина думка: «Як вийти заміж»? Хай навіть фіктивно, але щоб були усі підстави оформити опіку.

Жінка ледве дочекалася ранку. Тільки стало розвиднятися, знайшла старого записника, в ньому – потрібне прізвище, адресу і подалася туди. Подзвонила в двері. Відчинив чоловік у халаті, протер очі, одягнув окуляри і аж тоді мовив:

- Лєсько? А ти що тут робиш? Чому в таку рань?

- Впусти, розкажи.

Вони довго сиділи на кухні, жінка розповідала про своє нещасливе кохання, викидень, розлучення, про дівчинку, яку знайшла на смітнику, а Петро, її шкільний однокласник, не міг второпати, до чого вона веде. До нього дійшло, аж коли вона прямо сказала:

- Давай одружимося. Мені цей шлюб потрібен тільки для того, щоб Катруся була поруч, щоб її в мене не відібрали. Я від тебе

нічого не вимагатиму. Просто штамп у паспорті. Ти не уявляєш, що значить почути: «У вас ніколи не буде дітей!»! Не позбавляй мене щастя стати матір'ю! Прошу!

Петрові спочатку здавалося, що все це відбувається не з ним. Але зрозумів згодом, що це не сон і не мара, став відкрещуватися, що одруження в його плани не входило, тож якщо їй це аж так потрібно, то хай вже так і буде.

Петро був єдиною дитиною в сім'ї. Батьки опікувалися ним, як могли. Дали гарну освіту, влаштували на престижну роботу. Тож і невістку собі хотіли не яку-небудь. Усі дівчата, які подобалися синові, були їм не до смаку. А Петро, второпавши, що все одно не вводить рідним, перестав намагатися щось змінити. Зрештою, йому й самому непогано жилося – квартира, машина, робота, все, що треба для життя, у нього було.

У РАЦСі Олеся домовилася із знайомою, шлюб зареєстрували швидко. І одразу зі свіжеским свідченням молодят попрямували у соцслужбу. Петро іще до кінця не розумів, що відбувається, але авантюра Олеся йому подобалася дедалі більше. Думав: «Бже, що я роблю»? А рука тим часом ставила підписи під документами, які йому давали.

Проїшов час. Олеся і Петро отримали документи про всиновлення. Весь цей період чоловік жив, як і раніше, у своїй квартирі, Олеся – з мамою і маленькою Катєю. Проте з дружиною за паспортним час від часу зустрічалися, він заходив до них у гості, цікавився здоров'ям дівчинки, коли щось було потрібно, допомагав.

Якоюсь Олеся зателефувала Петрові і попросила зустрітися. Він запропонував приїхати до нього. Жінка швиденько одягнула донечку, закутала в покривальце і за 15 хвилин вже була у чоловіка. Малець лежало на дивані і розглядало свої рученята. Батьки спілкувалися за чаєм. Олеся порушила розмову, на яку довго не наважувалася. Вона хотіла охрестити дитя, але не знала, якою буде реакція Петра, а сама приймати такі рішення не могла. Говорила і вдивлялася в очі чоловікові, хотіла передбачити його реакцію, але вона була неочікуваною:

- Не вже ти думала, що я буду проти? Це треба було зробити давно. Але є один момент...

У Олеся похололо на душі, та вона витримала паузу.

- Спочатку треба повинчатися! Ми ж тепер чоловік і дружина, подружжя, батьки! – з гординею постановив чоловік. – І пора нарешті познайомити моїх батьків з тобою й Катрусею. А ще – переїжджайте до мене...

Марія ЛЯХ